ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Τριμηνιαία Έκδοση της Ιερας Συνοδου της Εκκλησιας της Ελλαδος

ΚΛΑΔΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, Ἀθήνα - Τηλ.: 210.7272.313, 210.7272.288

Fax: 210.7272.251, e-mail: theologia@ecclesia.gr

http://www.ecclesia.gr/greek/press/theologia/index.asp

Δελτιο Τυπου
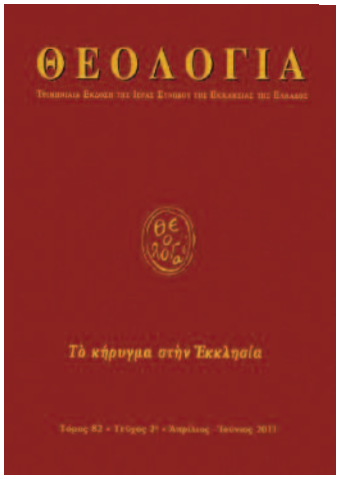
Κυκλοφόρησε τὸ νέο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ Θεολογία (τόμος 82, τεῦχος 2ο, Ἀπρίλιος – Ἰούνιος 2011) μὲ ἀφιέρωμα στὸ θέμα «Το κήρυγμα στην Εκκλησία». Στὸ προλογικὸ σημείωμα μὲ τίτλο «Κήρυγμα καὶ Θεία Εὐχαριστία», ὁ Σταῦρος Γιαγκάζογλου ἀποτυπώνει τὴν ὀργανικὴ σχέση τοῦ κηρύγματος μὲ τὴν Εὐχαριστία, σημειώνοντας τὶς βασικὲς παραμέτρους μιᾶς ἐκκλησιολογικῆς κατανόησής του. Στὸ πρῶτο μελέτημα τοῦ ἀφιερώματος μὲ τίτλο «Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ θεολογία τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Λόγου στὴν Ὀρθόδοξη Παράδοση» ὁ Σταῦρος Γιαγκάζογλου ἐξετάζει ἀρχικὰ τὴν φιλοσοφικὴ καὶ θεολογικὴ κατανόηση τῆς ἔννοιας τοῦ λόγου ἀπὸ τὴν ἀρχαιοελληνική σκέψη μέχρι τὴν βιβλικὴ ἀποκάλυψη καὶ στὴ συνέχεια περιγράφει τὸν τρόπο κατανόησης καὶ τὴ σχέση Ἁγίας Γραφῆς, Ἐκκλησίας καὶ Παράδοσης μέσα ἀπὸ τὸ πρῖσμα τῆς θεολογίας τῆς ἐνανθρώπησης τοῦ Λόγου. Στὴ συνέχεια παρατίθεται τὸ κείμενο τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτη Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονυσίου Ψαριανοῦ, μὲ τίτλο «Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ», στὸ ὁποῖο περιγράφεται ἡ βιβλικὴ καὶ ἀποστολικὴ ἀφετηρία καὶ θεμελίωση τοῦ κηρύγματος καὶ ἡ σημασία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ ζωὴ τῶν πιστῶν. Ὁ Γεώργιος Πατρῶνος στὸ μελέτημά του «Τὸ κήρυγμα στὴν Ὀρθόδοξη Πατερικὴ Παράδοση», ἀφοῦ ἀναδείξει χρήσιμα στοιχεῖα τοῦ κηρύγματος ἀπὸ τὴν παράδοση (ἄρρηκτη σχέση τοῦ κηρύγματος πρὸς τὴ λειτουργία, σχέση τοῦ κηρύγματος μὲ τὴν ἐπιλογὴ τῶν εὐαγγελικῶν περικοπῶν, προσωπικὸ στοιχεῖο τοῦ κηρύγματος κ.λπ.) θὰ περιγράψει κεντρικὰ θέματα τῆς θεολογίας τοῦ κηρύγματος (κήρυγμα καὶ σωτηρία, δογματικὸ καὶ θεολογικὸ περιεχόμενο κ.λπ.). Στὸ ἑπόμενο ἄρθρο τοῦ Παναγιώτη Σκαλτσῆ μὲ τίτλο «‘Κρᾶσις ποτοῦ τὲ καὶ λόγου εὐχαριστία κέκληται’. Ἡ τράπεζα τοῦ λόγου στὴν θεία Λειτουργία» μέσα ἀπὸ πατερικὲς καὶ λειτουργικὲς ἀναφορὲς ἀναδεικνύεται ἡ στενὴ διασύνδεση μεταξὺ Εὐχαριστίας καὶ κηρύγματος. Ὁ Γεώργιος Φίλιας στὸ κείμενό του «Θεματολογία καὶ προβληματικὴ τῆς σύγχρονης ἐκκλησιαστικῆς ρητορικῆς», ἀφοῦ ἀναφερθεῖ στὰ εἴδη καὶ στὶς περιστάσεις ἐκφορᾶς τοῦ σύγχρονου θεολογικοῦ ρητορικοῦ λόγου, θὰ ἐπιχειρήσει νὰ ἀνιχνεύσει τὴ δυνατότητα ἑνὸς συγχρονισμοῦ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ρητορικοῦ λόγου μὲ τὰ δεδομένα τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ζωῆς στὴν ἑκάστοτε ἐποχή. Στὴ συνέχεια παρατίθεται ἕνα κήρυγμα τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονυσίου Ψαριανοῦ γιὰ τὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ Μάρκ. 2,1-12, τῆς Κυριακῆς Β΄ τῶν Νηστειῶν. Στὸ ἄρθρο του μὲ τίτλο «Τὸ κήρυγμα στὴν Ἐκκλησία μας. Προβληματισμοὶ καὶ προτάσεις» ὁ π. Ἀντώνιος Πινακούλας συζητᾶ τὴν θέση, τὸν χαρακτῆρα, τὸ ὕφος καὶ τὸ περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος σὲ σχέση μὲ τὸ ποιοί πρέπει νὰ εἶναι οἱ βασικοί του ἄξονες σὲ ἀναφορὰ πάντοτε μὲ τὶς σύγχρονες ἀνάγκες. Ὁ Χρῆστος Καρακόλης στὸ ἄρθρο του μὲ τίτλο «Ὁ οἰκουμενικὸς χαρακτήρας τοῦ ἀρχέγονου ἐκκλησιαστικοῦ κηρύγματος: Ἡ μαρτυρία τῆς Καινῆς Διαθήκης» ἀναζητᾶ τὶς οἰκουμενικὲς ρίζες καὶ προοπτικὲς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κηρύγματος μὲ βάση τὰ κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης μὲ ἀφορμὴ καὶ σὲ ἀντιδιαστολὴ μὲ τὸ φαινόμενο ἑνὸς συχνὰ ἐθνοκεντρικοῦ κηρυκτικοῦ λόγου. Ὁ Εὐάγγελος Θεοδώρου μὲ τὸ κείμενό του «Προσωπικὲς διαστάσεις τοῦ θείου κηρύγματος» ἐπιθυμεῖ νὰ ἀναδείξει τὸν συχνὰ λησμονημένο προσωπικὸ χαρακτῆρα τοῦ κηρύγματος (τόσο ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ ἱεροκήρυκα ὅσο καὶ τοῦ ἀκροατῆ), ἀφοῦ πρῶτα συζητήσει ἐκτενῶς τὴν κατανόηση τῆς ἔννοιας τοῦ προσώπου. Ὁ Ἀλέξανδρος Σταυρόπουλος στὸ μελέτημά του «Ποιμαντικὴ θεολογικὴ προσέγγιση τοῦ κηρύγματος», ἀφοῦ προσδιορίσει πῶς κατανοεῖται ἡ ἔννοια ἢ τὸ ἔργο τῆς ‘ποιμαντικῆς’, ἐξετάζει τὶς λειτουργίες τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου, τὰ γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας ποὺ μποροῦν νὰ χαρακτηρίσουν καὶ τὸ κήρυγμα, τὶς θεμελιώδεις ποιμαντικὲς ἀρχὲς ποὺ κατευθύνουν τὴν ποιμαντικὴ πράξη κ.ἄ. Στὸ τέλος παρατίθεται παράρτημα μὲ εἰκονογραφικὸ ὑλικὸ προδιαγεγραμμένης εὐαισθησίας. Στὸ ἑπόμενο ἄρθρο μὲ τίτλο «Θέση καὶ περιεχόμενο τοῦ κηρύγματος» ὁ Δημήτρης Μαυρόπουλος ξεκινώντας ἀπὸ μιὰ σύντομη ἀναδρομὴ στὴν πρόσφατη ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (1838 μέχρι σήμερα) θὰ μιλήσει γιὰ ποικίλες ‘ἐκκλησιολογικὲς ἐκτροπές’ (ὅπως π.χ. ἡ ἐμφάνιση «σώματος ἱεροκηρύκων», ἡ ἀλλαγὴ τῆς θέσης ἐκφώνησης τοῦ κηρύγματος κ.λπ.), ἐπιχειρώντας νὰ ἀναδείξει τὴ σπουδαιότητα τοῦ κηρύγματος στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωή. Στὸ ἄρθρο του «’Ἵνα ἰδῇς ποιεῖν τὰ γεγραμμένα’. Ἡ θεολογία τῆς γραφῆς καὶ οἱ ἐπιβιώσεις προφορικότητας στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία», ὁ π. Βασίλειος Θερμὸς ἀποπειρᾶται μιὰ διερεύνηση τῶν θεολογικῶν καὶ ψυχολογικῶν προϋποθέσεων μὲ βάση τὶς ὁποῖες ὁ κηρυκτικὸς λόγος συναρθρώνεται σὲ σχέση καὶ ἀναφορὰ μεταξὺ προφορικότητας καὶ ἐγγράματου πολιτισμοῦ. Ἡ Δήμητρα Κούκουρα στὸ κείμενό της «Μεταδίδοντας τὸ μήνυμα» ἐπιχειρεῖ νὰ ἀντικρούσει ἀρνητικὲς θεωρήσεις γιὰ τὴ χρησιμότητα τοῦ κηρύγματος στὴν ἐκκλησιαστικὴ πράξη, ἐπιχειρηματολογώντας γιὰ τὴν ἀναμφίβολη χρησιμότητά του. Ἡ Εὔη Βουλγαράκη – Πισίνα στὸ ἄρθρο της «Τὸ κήρυγμα, μαρτυρία ἢ μαρτύριο....καὶ ποιοῦ;», διερευνᾶ μὲ τρόπο γλαφυρὸ ποικίλες δυσλειτουργίες τοῦ σύγχρονου κηρύγματος (π.χ. σπουδαιοφάνεια ὕφους) καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς σὲ σχέση πρὸς τὸ κήρυγμα (π.χ. πρόταξη μιᾶς συναισθηματικῆς θεολογίας). Τὸ ἀφιέρωμα ὁλοκληρώνεται μὲ τὴν ἐνδεικτικὴ γιὰ τό «κήρυγμα στὴν Ἐκκλησία» βιβλιογραφία ἀπὸ τὸν Σταῦρο Τερζῆ. Στὴ συνέχεια καὶ στὴ στήλη Ἰδιόμελα στὸ κείμενο μὲ τίτλο «Ὁ ξεπεσμὸς καὶ ἡ ὑποτέλεια δὲν ἁρμόζουν στὸν ἄνθρωπο» ὁ π. Ἀδαμάντιος Αὐγουστίδης προσεγγίζει τὴν κρίση τῶν καιρῶν μας μέσα ἀπὸ μιὰ ὑπαρξιακὴ θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου. Στὴ στήλη Παρεμβάσεις ὁ Σταῦρος Τερζῆς παρουσιάζει μὲ ἐξαντλητικὸ τρόπο τὴν πιὸ πρόσφατη καὶ ἰδιαίτερα σημαντικὴ ἔκδοση ἑνὸς Κυριακοδρομίου ποὺ περιλαμβάνει γραπτὰ κηρύγματα πανεπιστημιακῶν θεολόγων, ἐνῶ ὁ Ἀντώνιος Παπαντωνίου ἀνοίγει τὸν διάλογο καὶ προσφέρει ἰδιαίτερα χρήσιμες «βιβλιοκριτικὲς παρατηρήσεις» πάνω σὲ πρόφατο βιβλίο τοῦ Θ. Παπαθανασίου. Ἡ στήλη ὁλοκληρώνεται μὲ τὸ μελέτημα τοῦ Ἀντωνίου-Αἰμίλιου Ταχιάου μὲ τίτλο «Ἡ συμβολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὴ δημιουργία τῶν κρατῶν τῆς ἀνατολικῆς χριστιανικῆς παράδοσης», ὅπου ἐπιχειρεῖται μιὰ ἱστορικὴ ἀναδρομή, προκειμένου νὰ ἀναδειχθεῖ ὁ βαθμὸς ποὺ ἡ Ὀρθοδοξία συνέβαλε στὴν ἀνάπτυξη τῆς κρατικῆς ὑπόστασης τῶν χωρῶν ποὺ ἐκφράζουν τὴν ἀνατολικὴ χριστιανικὴ παράδοση. Τὸ τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ συμπληρώνεται μὲ τὶς πλούσιες μόνιμες στῆλες. Τὰ Θεολογικὰ Χρονικά, ὅπου περιλαμβάνονται ἀναφορὲς σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια, θεολογικὰ γεγονότα, ἀνακοινωθέντα καὶ πορίσματα συνοδικῶν συνδιασκέψεων,τὰ Περιοδικὰ Ἀνάλεκτα, ὅπου γίνεται σύντομη ἐπισκόπηση τῶν ἑλληνικῶν καὶ ξένων θεολογικῶν περιοδικῶν, τὸ Βιβλιοστάσιον, ὅπου δημοσιεύονται βιβλιοκριτικὰ δοκίμια καὶ παρουσιάσεις θεολογικῶν μονογραφιῶν, βιβλίων καὶ λοιπῶν ἐκδόσεων καί, τέλος, τὸ Ἀναλόγιον, ὅπου δημοσιεύεται ἐνημερωτικὸ δελτίο πρόσφατων θεολογικῶν ἐκδόσεων. Τὸ ἑπόμενο τεῦχος τῆς Θεολογίας μὲ θέματα ποικίλης ὕλης, θὰ κυκλοφορήσει τὸν προσεχῆ Νοέμβριο.